

Енотуризм Грузії: чинники та перспективи розвитку

Юлія Матко

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна

Олена Міхо

доцентка кафедри туризму,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

ORCID: 0000-0003-1547-5597

Винний або енотуризм є видом спеціалізованого туризму, основною метою якого є відвідування місць виноробства, винарень, винних ресторанів, фестивалів, ознайомлення з технологіями вирощування та виготовлення вина, дегустація та придбання вина та продуктів виноробства безпосередньо у виробників. Енотуризм є відносно молодим видом туризму, але подорожі відбуваються у регіони, які є традиційними для виноробства.

Вина Грузії-то легендарна річ. Виноробство тут ніби релігія, оповита давніми традиціями.

Виноробство-є національною традиційною галуззю Грузії. Неможливо уявити Грузію без вина, а вино без грузинів. Вино було, є, буде значною частиною грузинської культури і навіть цілим пластом грузинської економіки.

Виноград та технології виготовлення вина створюють той неповторний смак, завдяки якому грузинські вина відомі у всьому світу. Грузинські сорти винограду відрізняються завдяки ґрунтово-кліматичному чиннику. Це обумовлюється кількістю мікрозон, відсутністю заморозків під час цвітіння винограду, оптимальною сумою активних температур, достатньою кількістю опадів, виключно сприятливими погодними умовами під час дозрівання винограду і збирання врожаю [1].

Найвідоміші грузинські сорти винограду-це Сапераві, Мцване, Чинурі, Ркацтелі, Олександрові, Цоликаурі. Загалом відомо 525 ендемічних сортів винограду [3].

В Грузії існують три основні технології виробництва вина: європейська (класична), кахетинська та імеретинська [2].

Коли складений у великі дерев'яні ємності "сацнахелі" виноград, очищений від гілочок, мнуть босими ногами, відокремлюють від ягід кісточку і відправляють його на бродіння-це європейська технологія.

Коли від білого винограду не відокремлюють кісточку та розчавлені ягоди поміщають загальну масу у спеціальну керамічну посудину кеввірі, а кеввірі потім закопують у землю на 3-6 місяців-це кахетинська технологія. ЮНЕСКО додала метод стародавнього традиційного грузинського виноробства з використанням глиняних глечиків кеввірі до списку Нематеріальної культурної спадщини [1].

Імеретинська технологія поєднує в собі європейську та кахетинську. У кеввірі додають лише 15-25% віджимань (ягід із кісточками). Таке вино відрізняється більшою кислотністю, зниженою терпкістю та більш рівним смаком [1].

На території Грузії виділено п'ять виноградарських зон: Кахеті, Картлі,

Імереті, Рача-Лечхумі і Зона Чорноморського побережжя, в інших виноградарство не є ведучою галуззю. До цих регіонів розробляють різні «винні маршрути», які користуються популярністю у туристів. Турагенства «Exotic Georgia», «Georgia Tour» та інші пропонують великий спектр різноманітних винних турів [6].

Грузинське виноробство потрапило в книгу рекордів Гіннеса як найстаріше у світі. Популярними винами Грузії є: Цинандалі (біле сухе вино), Кіндзмараулі (червоне напівсолодке вино), Ахашені (червоне напівсолодке вино, готують з винограду сорту Сапераві), Сапераві, Мукузані (червоне сухе вино з фруктовим ароматом), Хванчкара [5].

Розвитку виноробства та енотуризму також сприяє законодавча база країни. В законі Грузії «Про лозу та вино» [4] зазначається, що виноробство є провідною галуззю країни, підтримкою розвитку виноградарства країни опікується Науково-дослідний інститут виноградарства і виноробства, спеціалістів з виноградарства готують сільськогосподарські навчальні заклади різних освітніх рівнів [5].

Одним з напрямів енотуризму є фестивалі. Травень у Тбілісі знаменується не лише буйним цвітінням та чудовою погодою, а й проведенням фестивалю молодого вина. Саме до травня вино, приготовлене за традиційною грузинською технологією в глиняних посудинах квеврі, дозріває і чекає на той момент, коли його зможуть спробувати. У 2019 р. фестиваль «Молодого вина» зібрав понад 200 представників великих, середніх та малих винарень, асоціацій та державних організацій. Не зважаючи на пандемію COVID-19 винні фестивалі проходили та будуть проходити [7]. 23 червня 2021 проходив фестиваль в Тбілісі парк «Мтацмнда» під назвою «Винне село». Основна ідея фестивалю-розвиток винного туризму у регіонах, популяризація грузинського традиційного глекового вина (квеврі), підвищення рівня винної освіти в Грузії та культури споживання [8]. У період з 2 по 6 серпня 2020 року на чорноморському узбережжі Батумі проходив четвертий щорічний винний фестиваль Wine weekend Batumi. Масштабний захід організовувала Гільдія виноробів Кахетії (Kakheti Wine Guild), свою продукцію представляють понад десяток найкращих виноробів Грузії [7].

Отже, найбільш вагомими чинниками, які сприяють перспективному розвитку енотуризму Грузії є:

- виноробство як традиційна галузь економічного пласту країни;
- потужна підтримка держави на законодавчому рівні;
- традиційне проведення різноманітних заходів, які сприяють популяризації виноробства;
- мотиваційна складова населення: неможливо уявити Грузію без вина, а вино без грузинів.

Ключові слова: винний туризм, енотуризм, Грузія, виноробство.

Список використаних джерел

1. «Wine weekend Batumi-2019». URL: <https://batumilife.ru/wine-weekend-batumi-2019>.
2. Гель І. М. Історія розвитку виноградарства / Навчальний посібник для студентів спеціальності "Садівництво і виноградарство" / І. М. Гель.-Львів, 2016. 246 с.
3. Закон Грузії «Про лозу та вино». URL: <https://matsne.gov.ge/ru/document/view/28102?publication=11>.
4. Інформація про занесення виноробства Грузії в ЮНЕСКО. URL: <http://dwc.ge/ru/about-georgia>.
5. Офіційний сайт туроператора JoinUP. URL: <https://joinup.ua/strany/gruziya/>.
6. Провідні виноробні регіони Грузії. URL: <https://www.advantour.com/rus/georgia/wine.htm>.
7. Фестиваль «Молодого вина». URL: <https://www.advantour.com/rus/georgia/festivals/new-wine-festival.htm>